

İNSANLIK PROJESİ VE İLAHİ PLAN

- Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın Adaleti Perspektifinden
Kötülük Problemi-

Hasan YÜZER

Eskiyeni Yayınları: 213

İNSANLIK PROJESİ VE İLAHİ PLAN
- Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın Adaleti Perspektifinden
Kötülük Problemi-

Hasan YÜZER

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
(Sertifika no: 13178)

Editörler
Doç. Dr. Ergin ÖGCEM
Hicran İkbal ERCİYAS

Mizanpaj ve Kapak
FCR

Baskı ve Cilt
NY MATBAACILIK YAYINCILIK
KAĞITÇILIK TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.
Ostim OSM Mh. 1250 Cd. No: 24 Yenimahalle/ANKARA
Tel: (0533) 591 86 17 • (Sertifika No: 50732)

1.Baskı: Aralık 2023

ISBN: 978-625-6781-25-2

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mahallesi Boyacılar Sokak No: 14/1
Ulus-Altındağ/ANKARA • Tel (0312) 310 08 60
Web: www.fcr.com.tr • e-mail: fcr@fcr.com.tr

İNSANLIK PROJESİ VE İLAHİ PLAN

- Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın Adaleti Perspektifinden
Kötülük Problemi-

Hasan YÜZER

Ankara 2023

Hasan YÜZER

1994 Yozgat doğumludur. 2013 yılında Sorgun Anadolu İmam Hatip Lisesi'ni bitirdi. 2013-2017 yılları arasında Eskişehir Anadolu Üniversitesi Adalet Bölümünde Ön Lisansını, Dumlupınar Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği Bölümünde de Lisansını tamamladı.

Halen Millî Eğitim Bakanlığı, Niğde İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Edikli İmam Hatip Ortaokulu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	7
--------------	---

GİRİŞ.....	9
------------	---

BİRİNCİ BÖLÜM

KÖTÜLÜK PROBLEMİ.....	13
1.1. Kötülük Nedir?	14
1.2. Kaynağına Referansla Kötülük Çeşitleri	15
1.2.1. Metafiziksel Kötülük	17
1.2.2. Fiziksel Kötülük	20
1.2.3. Ahlaki Kötülük.....	24
1.3. Kötülük Probleminin Tarihsel Gelişimi	28
1.4. Probleme Referansla Kötülük Çeşitleri	33
1.4.1. Varoluşsal Kötülük Problemi	34
1.4.2. Mantıksal Kötülük Problemi	39
1.4.3. Delilci Kötülük Problemi.....	44

İKİNCİ BÖLÜM

KÖTÜLÜK ANLAYIŞI VE TEODİSELER	51
2.1. Batı Düşüncesinde Kötülük Anlayışı ve Teodiseler.....	54
2.1.1. Augustine'ci Teodise	56
2.1.2. Özgür İrade Teodisesi	58
2.1.3. İrenaeus'cu Teodise.....	61
2.1.4. Süreç Teodisesi	64
2.2. İslam Düşüncesinde Kötülük Anlayışı ve Teodiseler	67
2.2.1. Felsefi Teodise	74
2.2.2. Kelami Teodise.....	79
2.2.3. Kur'anî Teodise	84

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KUR'AN MUHTEVASI BAĞLAMINDA KÖTÜLÜK PROBLEMİ	85
3.1. “Şer” Kavramı Bağlamında Kötülük Problemi.....	87
3.2. Kıssalar Bağlamında Kötülük Problemi	92
3.2.1. Kıssalar Bağlamında Metafiziksel Kötülük	93
3.2.2. Kıssalar Bağlamında Fiziksel Kötülük	96
3.2.3. Kıssalar Bağlamında Ahlaki Kötülük.....	98
3.3. Özgür İrade Bağlamında Kötülük Problemi	105
3.4. Allah'ın Adaleti Bağlamında Kötülük Problemi	107
SONUÇ	111
KAYNAKÇA	119

ÖN SÖZ

Bu çalışmanın amacı felsefe tarihinde büyük tartışmalara yol açmış kötülük problemini, Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın adaleti perspektifinden incelemektir. Kur'an-ı Kerim'de yer alan imtihan, ahiret inancı, insan iradesi ve adalet gibi kavramların konu üzerindeki etkileri irdelenmiştir. Din felsefesinin önemle üzerinde durduğu konulardan biri olan kötülük problemi Kur'an eksekinde müstakil olarak ele alınmış, ayetler, kıssalar ve meseller bağlamında değerlendirilmiştir. Bu çalışmanın temel amacı kötülük problemine dair Kur'an-ı Kerim'in bakış açısını derli toplu bir şekilde yansıtmaktır.

Çalışmamızın birinci bölümünde, kötülüğün mahiyetine, kaynağına ve probleme referansla kötülük çeşitleriyle kötülüğün tarihsel gelişimi gibi konuların üzerinde durularak temel kavram haritası ortaya konmuştur. Çalışmamızın ikinci bölümünde ise Batı ve İslam düşüncesinde konunun önemi ve teodise bağlamında geliştirdikleri çözüm önerileri çerçevesinde filozofların görüşlerine yer verilmiştir. Çalışmamızın son bölümünde kötülük problemi hususunda Kur'an-ı Kerim'in meseleye kayıtsız kalmadığı, bilakis Allah'ın tavizsiz adaleti bağlamındaki özgün bakış açısı gösterilmeye çalışılmıştır. Kötülük meselesi temelinde ateistlerce ortaya atılan temel iddialar Kur'an-ı Kerim kıssalarında zikredilen tarihsel örnekler ışığında değerlendirilmiştir.

Yüksek lisans eğitimi süresince bana yol gösteren, akademik alanda ilerlememi sağlayan, öğrencisi olmaktan gurur duydu-

ğum danışmanım Prof. Dr. Yaşar Türkben hocama sonsuz teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim. Bütün eğitim hayatım boyunca bana maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen, haklarını ödememin mümkün olmadığı anne-babama ve çalışmalarım sırasında büyük bir özveriyle beni destekleyen, her zaman sabırla dinleyen ve asla yalnız bırakmayan, biricik eşim, yol arkadaşım Serra Yüzer'e teşekkür ediyorum.